

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 2714
Tarih : 18.06.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 18.06.2019 16:05
Sayı: -120.10-E.00000490088

E.00000490088

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Güvenlik soruşturmaları gerekçesiyle ataması yapılmayan kamu görevlilerinin maruz kaldıkları hak ihlallerinin tespiti ve bu ihlallerin önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği, Meclis araştırması açılmasını arz ederim.18.06.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

GEREKÇE

15 Temmuz 2016 Darbe Girişimi ve ardından ilan edilen OHAL ile atanmaya hak kazanmış çeşitli meslek gruplarından kamu görevlisi olmayı hakkedenlerin, güvenlik soruşturmalarının tamamlanmamış olması yahut bu soruşturmanın olumsuz sonuçlanması gerekçe gösterilerek göreve başlatılmamaları bir hak gaspı olduğu kadar anayasal güvence altında olan çalışma hakkının da ihlalidir.

Her ne kadar yapılmayan atama gerekçeleri Devlet Memurları Kanunu'na atıfla ifade edilmiş olsa da atamama gerekçesi olarak öne sürülen "iltisaklı" tanımlamasının hukuki bir karşılığının olmadığı açıktır. Nitekim ataması gerçekleştirilmeyen kişilere gönderilen resmi yazılarda; "657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesinin birinci fıkrasının A bendindeki atama şartlarını taşımadığınız anlaşıldığından, atamanız yapılamamıştır." İbaresini yazılmış olsa da ilgili kanun hükmünde, devlet memurluğuna alınacak kişilerde aranan genel ve özel şartlar düzenlenmektedir. Bunlar da Türkiye vatandaşı olmak, 18 yaşını doldurmak, en az ortaokul mezunu olmak ve kamu haklarından mahrum olmamak olarak sıralanmaktadır. Bu vesile ile devletin yeni bir tanımlama üreterek ve yasayı yurttaş aleyhine geniş yorumlamak suretiyle iktidar çevresinden olmayanlara kamuda çalışma hakkı tanımadığını ifade etmek gerekir. Kuşkusuz bunun ilk ayağı, KHK'lerle kamudan yapılan ihraçlar olmuştur. İhraç edilenlerin hukuki hakları yok sayılmış, yerlerine ise iktidara yakın olduğu bilinenlerin atamaları gerçekleştirilmiştir. Mevcut durumda ise OHAL kaldırılmış olsa da OHAL'den kalan uygulamalar devam ettirilmekte ve kamu atamaları hakkaniyete uygun bir şekilde yürütülmemektedir.

Halihazırda 720 hekimin güvenlik gerekçesiyle atamasının yapılmadığı ifade edilmektedir. Hekimlerin güvenlik soruşturması gerekçesiyle göreve hiç başlayamaması, ihraçtan daha menfi sonuçlar doğurmaktadır. Kamuda iki yıl mecburi hizmet yapılmadığı zaman, herhangi bir özel kuruluşa dahi hekimlik yapmak olanaklı

E.00000490088

olmadığından; altı senelik zor bir eğitimi tamamlamış ve hekim olmuş bir kişi kalması söz konusu olup bunun önemli bir hak ihlali olduğu açıktır. OHAL'den önce sadece gizlilik taşıyan birimlerde çalışacak kamu personeline yönelik güvenlik soruşturması yapılması gerekliliği var iken bunun şu an tüm meslek gruplarına uygulanması son derece sakıncalıdır. Zira kişinin görevine başlamasını engelleyecek herhangi bir cezası yoksa, mesleğini yapmasıyla güvenlik soruşturmasının bu anlamda bir ilişkisi bulunmamaktadır. Öte yandan güvenlik soruşturması olumsuz gelen birçok hekimin de gizlilik derecesi olan bir yerde çalışmayacağı da açıktır. Bunun yarattığı bir diğer sonuç ise Türkiye'de çok ciddi hekim ihtiyacı söz konusu olup 100 bin kişiye 179 hekim düşmektedir. Oysa OECD ülkelerinde bu rakam 100 bin kişiye 339 hekim biçimindedir. Bahse konu durum hekimler açısından büyük bir hak ihlali teşkil ederken yurttaşlar açısından da sağlık hakkı kapsamında hekime ulaşma hakkının bir nevi gaspıdır.

Kamu atamalarında güvenlik soruşturmalarının ise doğrudan kişiyle ilintili yürütülmediğine dair sakıncalar da söz konusudur. Çoğu kez ataması yapılmayan kişinin akrabaları konuya dahil edilmekte ve atama bekleyen kişinin "iltisaklı" olduğu ifade edilerek atama yapılmamaktadır. Bunun kişi haklarına doğrudan etkisi olduğu ve bu yöntemin bir nevi fişleme yöntemi olduğu kuşku götürmemektedir.

Açıklamış olduğum nedenler doğrultusunda, kişi haklarına aykırı ve anayasada düzenlenen çalışma hakkının yok sayıldığı bu uygulamaların neden ve sonuçlarıyla beraber parlamento çatısı altında değerlendirilmesi ve bu hak ihlallerine yönelik çalışma yürütülmesi elzemdir.

E.00000490088

1	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	<i>Şevir</i>
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	<i>S. Dede</i>
3	HABİP EKSİK	İĞDIR	<i>Habip</i>
4	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	<i>Dilşat</i>
5	OYA ERSOY	İSTANBUL	<i>Oya Ersoy</i>
6	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	<i>Züleyha</i>
7	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	<i>Erol</i>
8	HÜDA KAYA	İSTANBUL	<i>Hüda</i>
9	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	<i>Ali Kenanoğlu</i>
10	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	<i>Zeynel</i>
11	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	<i>Musa</i>
12	AHMET ŞIK	İSTANBUL	<i>A. Şik</i>
13	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	<i>Murat</i>
14	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	<i>Serpil Kemalbay</i>
15	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	<i>Ömer Faruk</i>
16	TUMA ÇELİK	MARDİN	<i>Tuma</i>
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	<i>Ebrü</i>
18	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	<i>Mahmut</i>
19	PERO DUNDAR	MARDİN	<i>P. Dunder</i>
20	RIDVAN TURAN	MERSİN	<i>Ridvan</i>